

Kreiraj marku bajnu
i osvoji nagradu sjajnu!

Natječaj za novogodišnju
marku u 2009.

Tema: Snjegović

Osvoji računalnu opremu!

SADRŽAJ

Poštanske marke - 3

Proces nastanka marke - 4

Vrste poštanskih maraka - 7

Pravila natječaja - 8

POŠTANSKE MARKE

Milijuni ljudi diljem svijeta skupljaju poštanske marke, koje se ponekad još nazivaju i ambasadorima države, jer su izvor obavijesti o sadašnjosti i prošlosti, povijesti i zemljopisu, umjetnosti i znanosti, kulturi i športu. Svaka poštanska marka kazuje nam svoju priču.

Disciplina koja se bavi poštanskim markama naziva se filatelija, a ljudi koji ih skupljaju - filatelistima. Filatelija je najrašireniji hobi u svijetu.

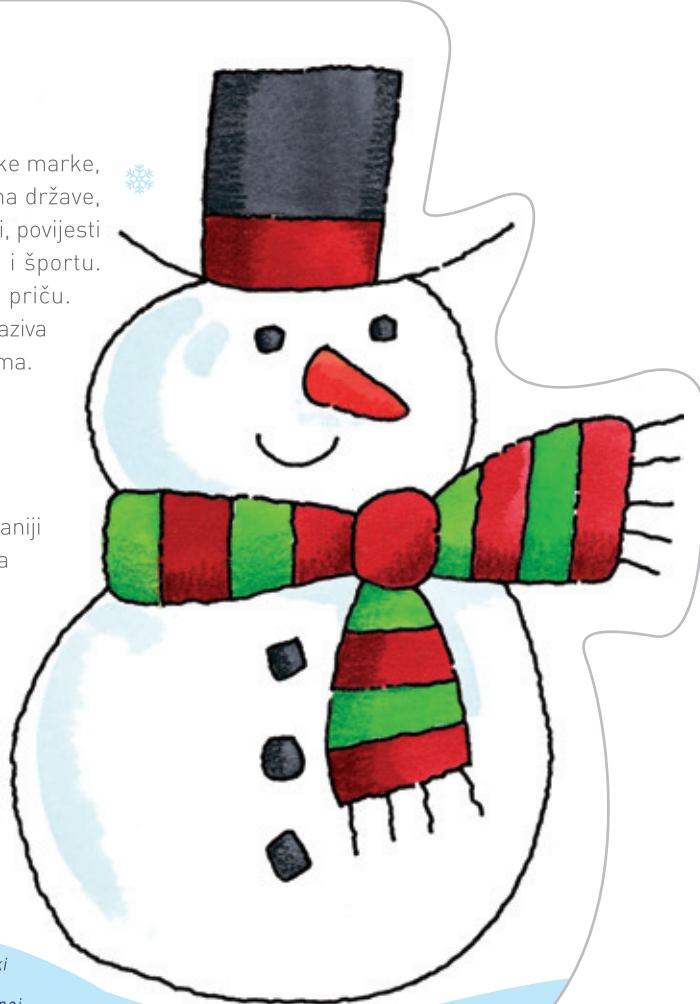

KAD JE NASTALA POŠTANSKA MARKA?

Prva poštanska marka nastala je u Velikoj Britaniji 1840., a zove se **Penny Black**, jer je vrijedila jedan peni i bila tiskana crnom tintom. Prije uvođenja poštanske marke kao sredstva plaćanja poštarine sustav plaćanja prijenosa pisama bio je jako skup i složen, a poštarinu je plaćao primatelj. Nakon uvođenja prve poštanske marke u Britaniji i ostale zemlje krenule su njezinim stopama te uvele poštanske marke kao sredstvo plaćanja poštarine.

Jedan od najpoznatijih „trkača-glasnika“ bio je Fidipid, atenski vojnik koji je pretrčao oko 42 kilometra (udaljenost od Maratonskog polja do Atene) kako bi prenio obavijest o vojnoj pobjedi. Tako je svoj naziv dobila atletska disciplina zvana maraton.

PROCES NASTANKA POŠTANSKE MARKE

ODABIR TEMA

Hrvatska pošta svake godine raspisuje natječaj za prikupljanje tema za izradu poštanskih maraka na koji se javljaju različite kulturne institucije, udruge, građani, ministarstva...

Nakon primitka zahtjeva Povjerenstvo za izbor motiva, likovnih i grafičkih rješenja poštanskih maraka Hrvatske pošte odabire 15-ak tema koje će se prikazati na markama. U obzir se uzimaju primjerice važne obljetnice različitih institucija, obljetnice rođenja ili smrti znamenitih ličnosti, flora i fauna, ali i aktualne športske ili kulturne zanimljivosti.

DIZAJN

Nakon odabira tema, javnim natječajem pozivaju se dizajneri da izrade likovna rješenja odabranih tema. Povjerenstvo potom razmatra pristigla rješenja te odabire najljepše i najkvalitetnije. U ovom natječaju za novogodišnju poštansku marku izabrat će se jedan, najkvalitetniji rad pristigao od učenika iz svih osnovnih škola diljem Hrvatske.

Pismo od Australije do Europe brodom je putovalo oko pet mjeseci. Uzmemo li u obzir pisanje odgovora na primljeno pismo i njegovo putovanje do Australije od pet mjeseci, možemo zaključiti da je samo jedna izmjena informacija trajala - oko godine dana!

RAZVOJ ODABRANOG RJEŠENJA

Kad se odabere najbolje likovno rješenje, slijedi izrada poštanske marke. Ona se oprema podacima koje svaka poštanska marka RH mora obvezno sadržavati: ime države, logotip Hrvatske pošte, godina izdavanja, nominalna vrijednost (novčana vrijednost marke) i ime autora. Sve države na poštansku marku stavljaju nominalnu vrijednost i ime države, jedino Velika Britanija na poštansku marku umjesto imena države stavlja obris profila Kraljice.

TISAK

Tako opremljena poštanska marka spremna je za tisak. Poštanske marke mogu se tiskati samo u određenim tiskarama jer su one vrijednosnice kao i primjerice novac.

U tisku se razlikuje nekoliko tehnika, kao što su ofsetni tisak, knjigotisak, duboki tisak... Prigodom tiska najprije se izrađuje probni uzorak na kojem se provjerava postoji li kakva pogreška. Tek nakon svih ispravaka i dorada poštanska marka može se otisnuti, a u pravilu se tiska na posebnom, gumiranom papiru koji često ima vodeni žig da bi se onemogućilo njezino krivotvorenje.

Jedan poštar prosječno propješači više od 4460 km godišnje radi dostavljanja pošte! To je kao da godišnje otprilike 12 puta pješice prođe put od Splita do Zagreba.

PERFORACIJA

Perforacija je oblikovanje rubova poštanskih maraka, odnosno izrada niza rupica koje olakšavaju odvajanje poštanskih maraka (osobito radnicima u poštanskim uredima). Prije nego što je perforacija otkrivena poštanske marke su se rezale škarama, što je svakako otežavalo postupak njihova odvajanja.

KONAČNI PROIZVOD

Poštanska marka kao konačni proizvod služi za plaćanje poštarine, ali i kao vrijedan filatelistički predmet koji s godinama zna dosegnuti iznimno visoku cijenu. Ona može biti različitih oblika - pravokutna, trokutna, okrugla i sl. Hrvatska pošta dosad je izdala okrugle, pravokutne, pa čak i mirisne marke.

VRSTE POŠTANSKIH MARAKA

REDOVITE POŠTANSKE MARKE

Redovite poštanske marke uglavnom služe za plaćanje poštarine za prijenos pošiljaka. Na njima se najčešće prikazuju hrvatski gradovi - Dubrovnik, Šibenik, Vukovar itd., ali i drugi motivi kao npr. hrvatsko brodogvjezilo ili hrvatska etnografska baština. Kad nestanu zalihе ovih poštanskih maraka, one se dotiskuju.

PRIGODNE POŠTANSKE MARKE

Izdaju se u ograničenoj nakladi u povodu obljetnica različitih institucija, rođenja ili smrti znamenitih ličnosti, različitih športskih uspjeha, događaja itd., a također, kao i redovite poštanske marke, služe za plaćanje poštarine.

POŠTANSKE MARKE REPUBLIKE HRVATSKE

Prva poštanska marka Republike Hrvatske izdana je 9. rujna 1991. te se taj nadnevak obilježava kao Dan marke. Hrvatska pošta svake godine toga dana slavi „rodendan“ poštanske marke. Poštanske marke Republike Hrvatske su iznimno lijepe i privlačne, što potvrđuju i brojne međunarodne filatelističke nagrade

Najskuplje pismo prodano je za 748 tisuća dolara. Bilo je to pismo američkog predsjednika Abrahama Lincolna iz 1863. godine. Najskuplja zbirka vrijedila je 10 145 269 dolara za seriju poštanskih maraka s Mauricijusa.

ne samo za najljepše poštanske marke nego i nagrade za njihovu umjetničku i dizajnersku vrijednost. Hrvatska pošta ove godine po treći put izdaje novogodišnju poštansku marku. Osmišljavanje motiva za dizajn ove poštanske marke povjerava se učenicima osnovnih škola. Tako je djeci omogućeno da stanu uz bok uglednim umjetnicima i da se njihov rad nađe na poštanskoj marki - tom malom predmetu koji će obići cijeli svijet.

PRAVILA NATJEČAJA ZA ODABIR LIKOVNOG RJEŠENJA NOVOGODIŠNJE MARKE ZA 2009. GODINU

Cilj natječaja

Članak 1.

Cilj natječaja je odabir likovnog rada učenika/učenicice koji će poslužiti kao predložak za novogodišnju marku u 2009. godini u izdanju Hrvatske pošte.

Natječajem se nastoji promovirati i djeci školskog uzrasta približiti smisao, značenje i funkcija poštanske marke.

Sudionici natječaja

Članak 2.

U natječaju mogu sudjelovati učenici sa stalnim prebivalištem ili boravištem u Republici Hrvatskoj koji redovito pohađaju osnovnu školu.

Svi su čuli za „poruku u boci“. Takav način slanja poruke poznat je još od stare Grčke kad je filozof Teofrast bacio poruku u boci želeći dokazati povezanost Sredozemnog mora i Atlantskog oceana. Poruku u boci poslao je i Kristof Kolumbo tijekom oluje na putu u Novi svijet. Kod obale Kostarike je 2005. spašeno 88 brodolomaca zahvaljujući poruci u boci koju su vezali za kraj dugačke ribarske mreže.

Propozicije, tema i sadržaj likovnih radova

Članak 3.

Tema natječaja novogodišnje marke u 2009. godini je **Snjegović**.

Zadanu temu treba likovno obraditi prema odabranim nastavnim temama HNOS-a i PiP-a za likovnu kulturu vezano uz, primjerice točku i crtu, površinu, boju, odnosno ritam, kontrast, asimetriju, proporcije itd.

Primjenjuju se slikarske i crtačke tehnike prema PiP-u [primjerice: gvaš, akvarel, tempera, kolaž], uključujući crtanje na računalo, odnosno računalnu grafiku. Format papira treba biti sukladan formatu mape za određeni razred (moguća je izvedba likovnog rada na polovici istoga formata).

Na poleđini likovnih radova koje učitelji dostavljaju **obvezni** su sljedeći podatci ispisani tiskanim slovima:

- naziv osnovne teme natječaja kao podlica za likovni rad (Snjegović)
- nastavna tema iz PiP-a za likovnu kulturu
- likovna tehnika
- korelacija (suodnos nastavnih sadržaja)
- ime i prezime učenika/učenicke, razred, škola, mjesto
- ime i prezime učitelja/učiteljice mentora (učitelj/učiteljica razredne nastave ili likovne kulture)
- nadnevak.

Od pobjednika/pobjednice natječaja zatražit će se da dostavi svoju digitalnu fotografiju (JPEG-format, rezolucija najmanje 300 dpi) ili klasičnu fotografiju veličine kao za osobne dokumente.

Način prijave radova

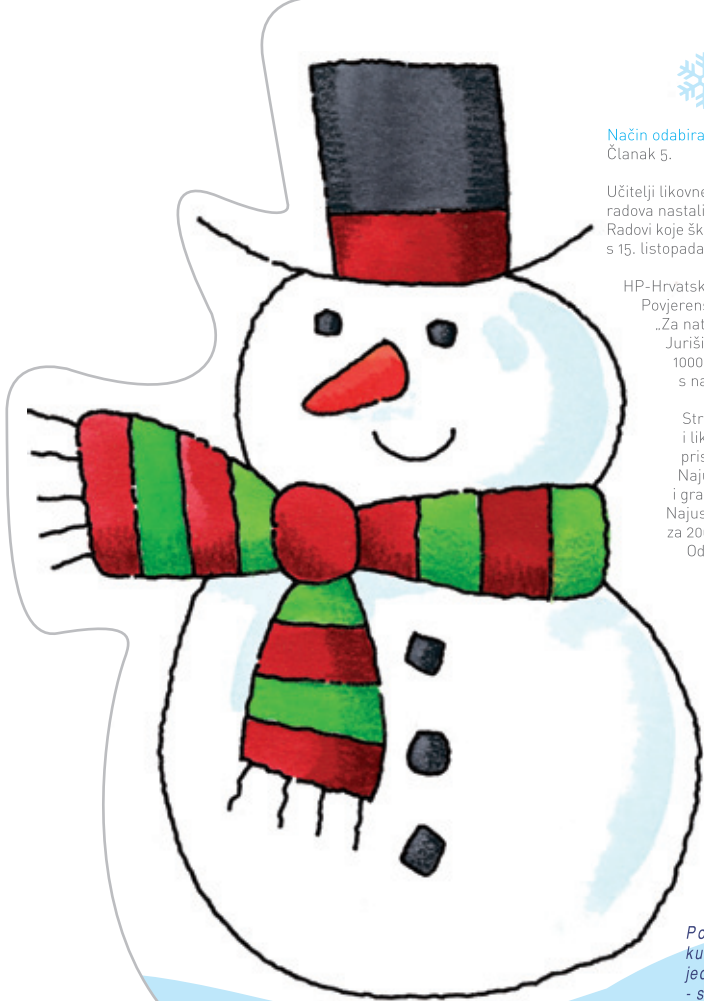
Članak 4.

Hrvatska pošta organizira natječaj za likovno rješenje novogodišnje marke u Republici Hrvatskoj u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje te Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa, i prema prethodno navedenim pravilima odabire pobjednika natječaja između svih sudionika koji su poslali svoje radove na natječaj. Rezultate natječaja Hrvatska pošta će objaviti na svojim web-stranicama (www.posta.hr). Radi upoznavanja javnosti s ovim natječajem, Hrvatska pošta će izraditi plakate i brošure koje će postaviti u škole i poštanske urede te podijeliti učiteljima i djeci.

Prva božićna čestitka ujedno je i najskuplja čestitka na svijetu - na jednoj dražbi prodana je za 28 158 dolara.

Način odabira najboljeg rada

Članak 5.

Učitelji likovne kulture i razredne nastave odabiru do deset najuspješnijih likovnih radova nastalih na razini škole. Radovi koje škole izaberu predaju se u najbližu postovnicu Hrvatske pošte zaključno s 15. listopada 2009. godine i šalju na adresu:

HP-Hrvatska pošta d.d.
Povjerenstvo za izbor motiva, likovnih i grafičkih rješenja poštanskih maraka
„Za najčehaj novogodišnje marke“
Jurišićeva 13
10000 Zagreb
s naznakom: NE OTVARATI

Stručno povjerenstvo sastavljeno od više savjetnice za likovnu kulturu i likovnu umjetnost i dva učitelja likovne kulture napraviti će predodabir pristiglih radova do 20. listopada 2009. godine.

Najuspješniji likovni rad odabire Povjerenstvo za izbor motiva, likovnih i grafičkih rješenja poštanskih maraka koje je imenovala Hrvatska pošta. Najuspješniji likovni rad će se koristiti kao motiv na novogodišnjoj marki za 2009. godinu.

Odabir trideset {30} likovno najuspješnijih radova, uključujući i pobjednički rad, bit će objavljen na web-stranicama Hrvatske pošte (www.posta.hr) počevši od 24. studenog 2009. godine.

Nagrada najboljem autoru na državnoj razini

Članak 6.

Autor/autorica pobjedničkog rada bit će nagrađen/nagrađena računalnom opremom koja uključuje računalo (s LCD-monitorom i tipkovnicom), miš, podlogu za miša, zvučnike, pišač i skener, a školu autora/autorice marke Hrvatska pošta nagradit će iznosom od 2.400,00 kuna uplaćenim na račun škole.

Svečanosti uručenja nagrade za najuspješniji rad i promocija održat će se u studenom/prosincu 2009. godine, dok će učitelju/učiteljici mentoru na istoj svečanosti biti uručena posebna zahvalnica.

Za Hrvatsku poštu d.d.
Robert Jukić, dipl. oec.

Postoje čestitke različitih boja i oblika! U trgovinama se mogu kupiti najraznovrsnije čestitke - jednostavne, složene, jednobojne, šarene, dječje i za odrasle, jednostruke i višestruke - sa slikom ili crtežom, kakve god nam padnu na pamet. Djeca posebno vole izradivati čestitke - tako razvijaju svoju kreativnost i šalju najiskrenije želje!

MOJ PLANET

Postani novi stanovnik planeta!
Igraj se, osvajaj nagrade i ŠTEDI!!

www.moj-planet.com.hr

HPB
HRVATSKA POŠTANSKA BANKA

Kada trebate
Multimedijalno
Snažno računalo
Garanciju kvalitete
Windows operativni sustav
... odaberite:

jamstvo
2
godine!

MSG⁺ W

www.msgw.info

*ASSEMBLED BY PROFESSIONALS

Radovi koje škole izaberu predaju se u najbližu poslovnicu HP-a zaključno s 15. listopada 2009. godine i šalju na adresu:

HP-Hrvatska pošta d.d.

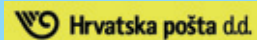
Povjerenstvo za izbor motiva, likovnih i grafičkih rješenja poštanskih maraka

“Za natječaj novogodišnje marke”

Jurišićeva 13

10000 Zagreb

s naznakom: NE OTVARATI

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

